

Deklaracja Dublińska miast i regionów europejskich przyjaznych osobom starszym 2013

Z okazji Szczytu Unii Europejskiej „Aktywne i Zdrowe Starzenie się: Agenda działań dla europejskich miast i środowisk społecznych” organizowanego w ramach Prezydencji Irlandii w Radzie Unii Europejskiej 13-14 czerwca w Dublinie, my niżej podpisani burmistrzowie i politycy – przedstawiciele europejskich miast i regionów deklarujemy co następuje:

Wartości i zasady działania

1. Jesteśmy zainspirowani polityką ramową WHO dot. aktywnego starzenia w której aktywne starzenie się zdefiniowano jako „proces optymalizowania szans w zakresie zdrowia, partycypacji społecznej oraz bezpieczeństwa w celu poprawy jakości życia osób starzejących się, pozwalając im na realizację swego potencjału w zakresie dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego przez cały okres ich życia oraz partycypacji w życiu społecznym zgodnie od ich potrzebami, pragnieniami oraz możliwościami, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego wsparcia, ochrony i opieki, wówczas gdy jest ona wymagana. (Aktywne Starzenie się: Polityka Ramowa, Genewa 2002, WHO)
2. W pełni akceptujemy zasady i działania w strategicznym priorytetowym obszarze środowisk przyjaznych osobom starszym i wspierających osoby starsze, w ramach Strategii WHO oraz planu działania na rzecz zdrowego starzenia się w Europie (Strategia WHO i Plan działania na rzecz zdrowego starzenia się w Europie, 2012-2020), Zasad ONZ dot. Osób Starszych ze szczególnym uwzględnieniem wartości takich jak: niezależność, godność, samorealizacja, partycypacja społeczna i opieka (Zasady ONZ dot. Osób Starszych, 1991) oraz wskazania priorytetowe Madryckiego Międzynarodowego Planu Działań w kwestii Starzenia się promujące zagadnienie sytuacji osób starszych w aspekcie poprawy stanu zdrowotnego i dobrostanu w zaawansowanym wieku oraz zapewnienie i rozwijanie przyjaznego środowiska (Madrycki Międzynarodowy Plan Działań w kwestii Starzenia się 2002)
3. Uznajemy wartość i wkład pracy WHO wraz z miastami na rzecz w kierunku kreowania środowiska i wspólnot przyjaznych osobom starszym oraz wskazówek WHO które pomagają miastom i regionom umiejętniej wspierać osoby starsze poprzez wychodzenie naprzeciw ich potrzebom w zakresie 8 obszarów: istniejących warunków (środowiska), transportu, mieszkalnictwa, udziału w życiu społecznym, szacunku i akceptacji społecznej, zaangażowania obywatelskiego i zatrudnienia, komunikacji oraz wsparcia wspólnoty i adekwatnych usług zdrowotnych, przyjmujemy te wskazówki w taki sposób, aby umożliwić ich przystosowanie do kontekstu warunków europejskich (WHO Wskazówki dla Miast Przyjaznych Osobom Starszym 2008).
4. Rozumiemy jakie znaczenie dla naszej pracy ma europejska polityka ramowa WHO wspierająca działania zarówno rządu jak i społeczeństwa na rzecz

zdrowia i dobrostanu oraz przyjmujemy cztery priorytetowe obszary zachęcające do: podejścia systemowego do cyklu życia i motywowania obywateli do działania, walki z najpoważniejszymi problemami zdrowotnymi w Europie, wzmocnienia systemów ukierunkowanych na obywateli i tworzenia prężnych wspólnot oraz wspierających środowisk (Zdrowie 2020; Europejska polityka ramowa wspierająca działania rządu i społeczeństwa na rzecz zdrowia i dobrostanu, WHO 2012).

5. Uznajemy wspólne działania Europejskiej Sieci Zdrowych Miast WHO i Światowej Sieci Miast Przyjaznych Osobom Starszym WHO i przyjmujemy zasady i kluczowe wartości w zakresie równości, umacniania poczucia własnej wartości, partnerstwa, solidarności i zrównoważonego rozwoju zawarte w Zagrzebskiej Deklaracji Zdrowych Miast (Zagrzebskiej Deklaracja Zdrowych Miast, WHO 2009).
6. W pełni wspieramy i zachęcamy do działania Europejskie Innowacyjne Partnerstwo na rzecz Aktywnego Starzenia się i udział partnerów w osiągnięciu celu jakim jest podniesienie o 2 lata (do roku 2020) średniej lat przeżytych w dobrym stanie zdrowia przez obywateli Unii Europejskiej poprzez poprawę zdrowia i jakości życia osób starszych oraz zrównoważone i wydajne systemy ochrony zdrowia jak również wspieranie konkurencyjności przemysłu UE ukierunkowanego na innowacyjne działania w zakresie problematyki starzenia się oraz produktów i usług związanych z ochroną zdrowia (Zasady Wdrożenia Strategicznego Planu - Europejskie Innowacyjne Partnerstwo na rzecz Aktywnego Starzenia się, Komisja Europejska 2012).
7. W ramach Europejskiego Innowacyjnego Partnerstwa na rzecz Aktywnego Starzenia się oraz w oparciu o starania WHO na rzecz środowiska sprzyjającego Osobom Starszym, w pełni popieramy Plan Działań D4 na rzecz Innowacyjności w Miastach, Środowiskach i Obiektach przyjaznych Osobom Starszym, w szczególności tworzenie tematycznych sieci ważnych miast i regionów na rzecz wdrożenia innowacyjnego podejścia, aby kreować środowisko bardziej przyjazne osobom starszym, włącznie z zastosowaniem rozwiązań ICT (Plan Działań D4: Innowacyjność w Miastach, Środowiskach i Obiektach przyjaznych Osobom Starszym). Europejskie Innowacyjne Partnerstw (Grupa na rzecz Aktywnego Starzenia się, 2012)
8. Jesteśmy głęboko zainspirowani osiągnięciami EY2012, Europejskiego Roku na rzecz Aktywnego Starzenia się i Solidarności Międzypokoleniowej, który promował aktywne starzenie się w trzech obszarach: zatrudnienia, partycypacji społecznej i niezależności bytowej, dając ludziom siłę by sami kierowali swym życiem tak długo, jak to tylko będzie możliwe.

Szanse i Wyzwania

9. Opierając się na Deklaracji Dublińskiej Miast Przyjaznych Osobom Starszym z 2011 roku, oraz na zasadach i wartościach oraz kierunkach wypracowanych i wskazanych w wyżej wymienionych strategiach, programach ramowych, deklaracjach i wytycznych oraz inicjatywach uznajemy iż:
- Miejsce, w którym żyjemy, nasze fizyczne, społeczne i kulturowe środowisko mają wielki wpływ na to jak żyjemy i starzejemy się. Znaczenie „miejsca” w naszym życiu jest nie do przecenienia. Istniejąca zabudowa i środowisko oraz obszary sąsiedztwa wpływają na jakość życia nas wszystkich i mogą decydować o niezależności lub zależności wszystkich mieszkańców, lecz w szczególności osób starszych. Miejsce jest nierozdzielnie związane z naszym poczuciem tożsamości i jest to prawdziwe dla wszystkich osób, w każdym wieku, także osób starszych.
 - Miasta muszą wyposażyć się w niezbędne rozwiązania, środki i systemy dystrybucyjne by móc promować równe szanse, dobrostan i partycypację społeczną wszystkich mieszkańców, z uwzględnieniem osób starszych. Podczas gdy postępująca urbanizacja jest utrzymującym się trendem, wiele osób starszych w Europie mieszka w obszarach wiejskich, nierzadko bardzo oddalonych od miast. Te wspólnoty muszą także mieć możliwość promowania zdrowia, dobrostanu i partycypacji społecznej wśród swych starszych członków.
 - Środowisko przyjazne osobom starszym, wg. Strategii WHO i planu działania na rzecz zdrowego starzenia się w Europie na lata 2012-2020, to takie w którym usługodawcy, władze, liderzy samorządowi, przywódcy duchowi, przedsiębiorcy i obywatele uznają wielką różnorodność ludzi i wagę jaką przywiązują oni do zagadnienia zdrowia, promując partycypację społeczną i ich udział w sprawach dotyczących życia danej wspólnoty, respektując ich decyzje i wybór stylu życia, antycypując i wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom i preferencjom.
 - Kwestia planowania w aspekcie zrównoważonej środowiskowo, ekonomicznie i społecznie wspólnoty mieszkańców jest kluczowym zagadnieniem na wszystkich szczeblach władzy. Owo planowanie musi uwzględniać starzejącą się populację i rolę jaką starsze osoby mogą odgrywać, jako podstawowe źródło informacji o możliwości zaspokojenia określonych oczekiwań i potrzeb starszej populacji. Mechanizmy umożliwiające aktywny wpływ osób starszych na proces planowania i proces decyzyjny są niezwykle istotne dla wypracowania rozwiązań przyjaznych osobom starszym.
 - Osoby starsze są cenne dla europejskiego społeczeństwa ważne jest zatem by rozpoznać tę wartość i budować więzy solidarności międzypokoleniowej w Europie, gdzie ludzie w każdym wieku będą mieć pozytywny obraz drugiego człowieka i gdzie rozwijany będzie międzypokoleniowy konsensus.
 - Działania podejmowane po to aby Unia Europejska była przyjazna osobom starszym mogą wzmocnić w wielu wymiarach europejską strategię na rzecz

inteligentnego, zrównoważonego rozwoju, zakładającego partycypację społeczną, na lata 2012-2020. Istnieje doskonała szansa aby oprzeć się na potencjale innowacji w UE oraz dobrej konkurencyjności w zakresie technologii teleinformatycznych na rzecz partycypacji społecznej i e-zdrowia, aby przyspieszyć rozwój i zapoczątkowywać nowe procesy, produkty i usługi które poprawią jakość życia i zdrowia osób starszych w miastach i regionach europejskich, jednocześnie usprawniając efektywność i zrównoważenie naszych systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

- W Europie, w oparciu o dokonania WHO w zakresie polityki przyjaznej osobom starszym, jak w również w oparciu o rozpatrywane kompleksowo, innowacyjne działania w zakresie: transportu, technologii teleinformatycznych i inteligentnych miast niniejsza deklaracja może stać się fundamentem przyszłego porozumienia o współpracy tworzącego Konwencję UE w sprawie Zmian Demograficznych.

Zobowiązania

10. Niniejszym, miasta i regiony - sygnatariusze przyjmują następujące zobowiązania, które będą znane jako Deklaracja Dublińska Miast i Regionów Przyjaznych Osobom Starszym 2013 i zobowiązują się, w pierwszej kolejności:

- i. Promować Deklarację Dublińską Miast i Regionów Przyjaznych Osobom Starszym 2013 (Deklarację Dublińską 2013) na stosownych forach narodowych i międzynarodowych, dbając o możliwie najściślejsze stosowanie do jej postanowień i zasad oraz promować wprowadzenie w życie jej postanowień na wszelkich odpowiedzialnych szczeblach, w zakresie planów, programów i zasobów, w celu realizacji zobowiązań zawartych w niniejszej deklaracji w adekwatnej perspektywie czasowej.
- ii. Współpracować ze wszystkimi odnośnymi interesariuszami zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym dla wspierania i pełnego wdrożenia postulatów Deklaracji Dublińskiej Miast i Regionów Przyjaznych Osobom Starszym 2013, włącznie ze współpracą z Europejskim Biurem Regionalnym WHO i Siecią Miast WHO działającą na rzecz rozwijania środowiska przyjaznego osobom starszym, jako częścią Światowej Sieci Miast Przyjaznych Osobom Starszym WHO. Będzie to oznaczało prowadzenie, w cyklu rocznym i w sposób ciągły, ewaluacji środowiska i dążenie do poprawy warunków, tak by były one bardziej przyjazne osobom starszym.
- iii. Tworzyć kanały komunikacji oraz tworzyć sieci miast i gmin, w celu stymulowania i wspierania postępów w zakresie promowania równych praw i szans dla starszych mieszkańców oraz aby dzielić się wiedzą na temat postępów w zakresie tworzenia polityk i wdrażania działań na rzecz poprawy warunków ich życia.

Zobowiązania uzupełniające

11. Miasta i regiony - sygnatariusze zobowiązują się także, gdy to tylko będzie możliwe z uwagi na zakres kompetencyjny i warunki ekonomiczne, do podejmowania dalszych kierunkowych działań oraz włączania ich do instrumentów planowania, aby wzmocnić długoterminowy zrównoważony rozwój.

- Uświadamiać szerokie grona odbiorców w zakresie potrzeb, praw i potencjału osób starszych, a także podkreślać ich pozytywną rolę w aspekcie społecznym, ekonomicznym i kulturowym.
- Zapewniać by poglądy i opinie osób starszych były doceniane i słyszalne oraz aby struktury i procesy na rzecz zaangażowania obywatelskiego były rozwijane w sposób gwarantujący możliwość pełnego udziału osób starszych w procesach podejmowania decyzji poprzez powierzanie im aktywnej roli w zakresie projektowania i kreowania innowacji oraz zmian.
- Wdrażać środki pozwalające na rozwijanie przestrzeni miejskiej i publicznej tak by stała się ona przyjazna, w szczególności dla osób starszych, umożliwiając realizację założeń partycypacji społecznej, zapewniając by budynki użyteczności publicznej gwarantowały zachowanie godności, zdrowia oraz dobrostanu ich użytkowników w każdym wieku, a także aby sprostały one wyzwaniom wynikającym ze zmieniających się potrzeb starzejącego się społeczeństwa.
- Propagować i wspierać rozwój wspólnot sąsiedzkich i wszelkich innych wspólnot tak by zapewnić ich różnorodność, bezpieczeństwo, partycypację oraz zrównoważenie, co dotyczy także zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób starszych na najwyższym możliwym poziomie. Szczególna uwaga winna być zwrócona na potrzeby osób starszych wymagających stałej opieki, przebywających w domach pogodnej starości oraz domach pomocy społecznej i placówkach opiekuńczych, gdzie ich godność i autonomia mogą być zagrożone.
- Pracować na rzecz stworzenia systemów transportu publicznego, które będą dostępne, również w sensie ekonomicznym, dla osób starszych oraz w bezkolizyjny sposób możliwe do zintegrowania z istniejącym systemem wykorzystującym różne środki transportu. System transportu winien także promować i umożliwiać użytkowanie środków transportu indywidualnego, takich jak rower czy samochód przez osoby starsze. Ponieważ są z tym obecnie związane pewne problemy, dopuszczone winny być rozwiązania alternatywne, takie jak dostępne finansowo taksówki oraz car-pooling, które to środki mogłyby uzupełniać system publiczny.
- Propagować udział osób starszych w życiu społecznym i kulturalnym ich społeczności poprzez zapewnienie szerokiej oferty wydarzeń oraz aktywności dostępnych, także w znaczeniu ekonomicznym, przygotowanych w sposób promujący integrację społeczną osób starszych.

- Propagować i wspierać rozwijanie możliwości zatrudnienia lub wolontariatu osób starszych z uznaniem ich wkładu, a także dla zapewnienia możliwości kształcenia ustawicznego w celu podniesienia ich kwalifikacji i promowania niezależności.
- Zapewniać dostępną dla wszystkich kompleksową, zintegrowaną, łatwo dostępną i ekonomiczną ofertę wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz wsparcia społecznego, przyjazną osobom w starszym wieku: programy promocji zdrowia i programów profilaktycznych, usług wsparcia w ramach funkcjonujących wspólnot, podstawowej opieki zdrowotnej, usług leczenia zamkniętego, opieki wysokospecjalistycznej, usług rehabilitacyjnych, opieki długoterminowej i hospicyjnej.

Dublin, 13 czerwca 2013

Podpisy Burmistrzów Miast, Przedstawicieli Regionów i Władz Lokalnych:

Podpis Prezydenta Miasta Krakowa:

(-)